

URZĄD MORSKI W SZCZECINIE

Pl. Stefana Batorego 4, 70-207 Szczecin

tel.: +48 91 4342474, fax: +48 91 4344656, e-mail: sekretariat@ums.gov.pl

Znak: OW.5220.2.22.AZ(2)

Szczecin, dnia 25 lutego 2022 r.

OBWIESZCZENIE

Dyrektor Urzędu Morskiego w Szczecin, który zgodnie z *art. 27a ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098, z późn. zm.)* sprawuje nadzór nad obszarem Natura 2000 „*Ostoja na Zatoce Pomorskiej*” (PLH990002) informuje o fakcie sporządzenia tymczasowych celów ochrony dla siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony w ww. obszarze Natura 2000, a także o możliwości zapoznania się z rzezonym projektem, możliwości zgłaszania uwag i propozycji względem tych celów.

Opracowanie tymczasowych celów ochrony dla przedmiotów ochrony wynika z konieczności zapewnienia warunków utrzymania i odtworzenia ich właściwego stanu ochrony. Cele te, po ich przyjęciu, powinny być brane pod uwagę przez sprawującego nadzór nad tym obszarem Natura 2000 i przez organy ochrony środowiska i przyrody oraz w trakcie prowadzenia ocen wpływu programów i przedsięwzięć na obszar Natura 2000.

Wykaz celów ochrony dla przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 „*Ostoja na Zatoce Pomorskiej*” (PLH990002) stanowi załącznik do niniejszego obwieszczenia.

Uwagi i propozycje zapisów odnośnie celów ochrony można składać w terminie do dnia 18 marca 2022 r.:

- w formie pisemnej na adres: Urząd Morski w Szczecinie, pl. Stefana Batorego 4, 70-207 Szczecin;
- elektronicznie z pośrednictwem *Platforma Usług Administracji Publicznej ePUAP*;
- za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, o którym mowa w *ustawie z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1797)* na adres e-mail: sekretariat@ums.gov.pl,

z podaniem tytułu wiadomości: „*Ostoja na Zatoce Pomorskiej (PLH990002) - cele ochrony*”.

Uwagi i wnioski złożone po upływie wskazanego terminu mogą pozostać bez rozpatrzenia. Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Dyrektor Urzędu Morskiego w Szczecinie.

Jednocześnie informuję, że odpowiedzi na wszystkie nadesłane uwagi i wnioski udzielone zostaną w formie obwieszczenia Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie, dlatego też nie będą udzielane żadne inne indywidualne odpowiedzi w formie pisemnej.

Wojciech Zdanowicz

Dyrektor Urzędu Morskiego w Szczecinie

/podpisano kwalifikowalnym podpisem elektronicznym/

**TYMCZASOWE CELE OCHRONY DLA SIEDLISK PRZYRODNICZYCH ORAZ
GATUNKÓW I ICH SIEDLISK, BĘDĄCYCH PRZEDMIOTAMI OCHRONY OBSZARU
NATURA 2000 „OSTOJA NA ZATOCE POMORSKIEJ” (PLH990002), WYNIKAJĄCE
Z WARUNKÓW UTRZYMANIA LUB ODTWORZENIA WŁAŚCIWEGO STANU
OCHRONY**

Siedlisko przyrodnicze / gatunek	Parametr / wskaźnik stanu ochrony	Cel ochrony	Uwagi
	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie płatu siedliska o powierzchni 12792 ha na poziomie FV.	<p>Źródło danych: Wyniki inwentaryzacji przyrodniczej dla obszaru PLH990002 (Urząd Morski w Szczecinie, 2012) na podstawie opublikowanej metodyki gatunków i siedlisk morskich, oraz w oparciu o wyniki prowadzonego monitoringu gatunków i siedlisk morskich.</p> <p>Powierzchnia siedliska na stanowisku Ławica Odrzana na przestrzeni ostatnich lat nie uległa zmianie. Siedlisko to nie jest również pofragmentowane, stąd ocena parametru wynosi FV.</p>
1110 Piaszczyste ławice podmorskie trwale przykryte wodą o niewielkiej głębokości	Stan jakości wód (określany przez dwa komponenty środowiska: makrozoobentos i chemia osadów dennych. W zakresie badań makrozoobentosu określa się skład taksonomiczny, liczebność i biomasę, zaś w zakresie badań chemicznych osadów dennych analizuje się całkowity węgiel organiczny, fosfor całkowity, azot całkowity oraz potencjał oksydoredukcyjny)	Utrzymanie oceny wskaźników jakości wód na poziomie FV.	<p>Źródło danych: Wyniki inwentaryzacji przyrodniczej dla obszaru PLH990002 (Urząd Morski w Szczecinie, 2012), na podstawie opublikowanej metodyki gatunków i siedlisk morskich, oraz w oparciu o wyniki prowadzonego monitoringu gatunków i siedlisk morskich.</p> <p>Ławica Odrzana jako siedlisko charakteryzuje się wysokim stopniem homogeniczności. Zasolenie wód powierzchniowych Zatoki Pomorskiej w tym rejonie oscyluje wokół 7 psu, może jednak ulegać okresowo dość znacznym wahaniom (w zakresie od 5,5 do 9 psu), wywoływanych m.in. przez silne wlewy słonych wód z Morza Północnego, lub większe dopływy wysłodzonych mas wód rzecznych (Łysiak-Pastuszak i in. 2011). Te ostatnie mogą wpływać również znacząco na poziom substancji odżywczych (zwłaszcza związków azotu) w wodach ławicy, w zależności od aktualnie niesionego ładunku biogenów. Zawartość pierwiastków biogenych oraz chlorofilu „a” charakteryzuje się ponadto silnymi wahaniami sezonowymi. Średnie stężenie jonów fosforowych w tym rejonie Zatoki Pomorskiej w okresie kumulacji zimowej wynosi ok. 0,6 mmol/dm³, zaś związków azotu (azotanów, azotynów i jonów amonowych) niespełna 11 mmol/dm³. Wody Ławicy Odrzanej charakteryzują się dobrymi warunkami tlenowymi, nie stwierdzono dotychczas przypadków jego niedoboru, pojawienia się warunków beztlenowych lub siarkowodoru. Pomimo eutrofizacji można uznać, że siedlisko reprezentowane przez Ławicę Odrzaną charakteryzuje się dużą naturalnością i dobrą kondycją ekologiczną. Jest ono największym i jednocześnie jednym z najbardziej reprezentatywnych środowisk tego typu w basenie Morza Bałtyckiego, co podnosi jego wartość przyrodniczą.</p> <p>Wyniki badań środowiskowych w zakresie makrozoobentosu oraz parametrów chemicznych osadów dennych na stanowisku Ławica Odrzana, pozwalają ocenić dwa</p>

			<p>wskaźniki, tj.: gatunki typowe makrozoobentosu i stan osadów dennych - na ocenę FV</p> <p>Źródło danych: Wyniki inwentaryzacji przyrodniczej dla obszaru PLH990002 (UM w Szczecinie, 2012), na podstawie opublikowanej metodyki gatunków i siedlisk morskich, oraz w oparciu o wyniki prowadzonego monitoringu gatunków i siedlisk morskich.</p> <p>Zgodnie z przyjętą metodą agregacji ocena ogólna siedliska na stanowisku Ławica Odrzana wynosi FV.</p> <p>Siedlisko 1110 na Ławicy Odrzanej zlokalizowane jest z dala od źródeł presji antropogenicznych. Nie planuje też się w najbliższej przyszłości takiego wykorzystania gospodarczego jego obszaru, które mogłoby oddziaływać na jego strukturę i funkcje (informacja w oparciu o przyjętym w 2021 r. - Planem zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich).</p> <p>Wszystkie parametry stanu ochrony, tj.: „powierzchnia”, „struktura i funkcja” oraz „szanse zachowania siedliska” zostały ocenione jako „właściwy stan ochrony” (FV). Uwzględniając więc przepisy odnoszące się do ochrony Ławicy Odrzanej wynikające z prawa międzynarodowego i prawa krajowego należy przyjąć, że w ciągu najbliższych lat stan siedliska w obszarze Ławicy Odrzanej nie ulegnie pogorszeniu i utrzymana zostanie ocena „perspektyw ochrony” na poziomie FV.</p>
<p>1351 Morświn <i>Phocoena phocoena</i></p>	<p>Stan populacji</p>	<p>Utrzymanie populacji na obszarze PLH990002 na poziomie min. 5 os.</p>	<p>Na podstawie opublikowanej metodyki gatunków i siedlisk morskich, oraz w oparciu o wyniki prowadzonego monitoringu gatunków i siedlisk morskich.</p> <p>Dane podane przez HELCOM Map and Data Service (HELCOM MADS), projekt SAMBAH oraz monitoring PMŚ (GIOŚ 2018a) - potwierdziły występowanie gatunku na tym obszarze. Zgonie z przewodnikiem metodycznym (GIOŚ 2018b) ocena parametru populacja wykonywana jest w oparciu o wyniki monitoringu przedstawiane w ujęciu czasowym, przestrzennym oraz jako liczbę detekcji (DPD) na każdym stanowisku. Ocena ma charakter łączny tj. uwzględnia wszystkie stanowiska monitoringu PMS, z których tylko część znajduje się na obszarze PLH990002. Jednocześnie, zgodnie z wytycznymi HELCOM oraz GIOŚ, przyłów zwierząt tego gatunku w polskich obszarach morskich powinien być zredukowany do zera.</p> <p>Parametr oceniono na podstawie pięciu wskaźników: występowanie czasowe, występowanie przestrzenne, zagęszczenie, liczba dni pozytywnej detekcji oraz śmiertelność. Cztery pierwsze wskaźniki uzyskały ocenę FV (stan właściwy) jednak wskaźnik śmiertelność, na skutek odnotowanego przyłowy morświnów w sieciach rybackich, uzyskał ocenę U2 (stan zły). Z uwagi na krytyczne zagrożenie jakie niesie za sobą przyłów dla populacji morświna ocena całościowa tego parametru wyniosła U2 (stan zły).</p>
		<p>Redukcja przyłowy zwierząt do zera.</p>	<p>Zgłoszenia odłowy tego gatunku są w przyłowie ekstremalnie rzadkie. Dlatego konieczne jest precyzyjne określenie liczebności osobników na podstawie rzetelnie prowadzonego monitoringu złowień przez rybaków jako przyłowy. Kierując się zasadą przezorności do czasu opracowania i wdrożenia skutecznych, reprezentatywnych i ekonomicznie realnych metod oceny liczebności populacji tego gatunku, należy</p>

			go traktować jako ekstremalnie zagrożony wyginięciem.
	Stan siedliska (określony na podstawie hałasu impulsywnego i hałas ciągłego)	Utrzymanie siedliska w stanie nie gorszym niż GES - określa się na podstawie wyników oceny cechy D11 w ramach RDSM - jako FV ocena GES dla Basenu Bornholmskiego wykonana w ramach oceny na potrzeby raportowania RDSM.	Ocena stanu siedliska w polskich obszarach morskich oparta jest o wyniki monitoringu hałasu dla cechy D11 w ramach RDSM (GIOŚ 2018b). Jednocześnie projekt Aktualizacji Programu Ochrony Wód Morskich (aPOWM) wskazuje hałas jako szczególnie istotną presję oddziałyującą na populację morświna oraz jego występowania na obszarze Zatoki Pomorskiej. W projekcie aktualizacji aPOWM wskazuje się na konieczność podjęcia działań minimalizujących przede wszystkim hałas impulsowy (j.w.), niemniej należy z całą pewnością presję hałasu traktować łącznie, tj. zarówno hałas ciągły, jak i impulsowy. Oba te wskaźniki wskazywane jako najważniejsze czynniki wpływające na siedlisko morświna, powodujące przepłaszanie, utratę słuchu lub śmierć osobników.
	Ogólny cel ochrony	Podniesienie oceny z U2 na U1.	Ocena stanu ochrony na przestrzeni trzech okresów oceny obejmujących lata 2001-2006, 2007-2012, 2013-2018 nie uległa zmianie i utrzymuje się na poziomie U2 (stan zły). Oceny stanu ochrony za okres 2013-2018 została wykonana na podstawie wypracowanych wskaźników i przeprowadzonych badań środowiskowych. Dla wcześniejszych okresów, oceny te zostały przeprowadzone na podstawie wiedzy eksperckiej. Z uwagi na presję jakim obecnie poddawany jest ten gatunek w obszarach morskich oraz prognozowany ich wzrost w kolejnych latach, „perspektywa ochrony” uzyskała ocenę U2 (stan zły).
1364 Szarytka morska / foka szara <i>Halichoerus grypus</i>	Stan populacji	Utrzymanie populacji migrującej, na poziomie ok 3 os.	Na podstawie opublikowanej metodyki gatunków i siedlisk morskich, oraz w oparciu o wyniki prowadzonego monitoringu gatunków i siedlisk morskich. Za SDF populacja 1 - 25 os., tj. średnio ok. 13 os. Zgodnie z wynikami monitoringu PMS prowadzonego dla tego gatunku od 2016 r. (GIOŚ 2018, 2019, 2020) w polskich obszarach morskich nie odnotowano miejsc stałego występowania foki szarej poza haul-out w rejonie Zatoki Gdańskiej. Biorąc pod uwagę zalecenia monitoringu oraz sposobu oceny HELCOM i GIOŚ oraz warunki środowiskowe, nie jest możliwe wskazanie czy działania ochronne w rejonie PLH990002 będą skutkowały w przyszłości utworzeniem nowego haul-out na tym obszarze. Niemniej, jako ważny czynnik oceny parametru „Populacja” stosowany jest wskaźnik „Przyłów”. Tym samym ograniczenie tego zjawiska do minimum jest pierwszoplanowym celem tymczasowym ochrony gatunku.
		Redukcja przyłowu zwierząt do zera.	Gatunek bytuje w strefie brzegowej Zatoki Pomorskiej. Wykazuje także tendencję wzrastającej liczby notowanych pojawów tego gatunku na tym obszarze. Zdecydowany brak warunków utworzenia stałej kolonii na brzegach Zatoki Pomorskiej powoduje efekt pułapki ekologicznej dla rosnącej liczebnie populacji bałtyckiej tego gatunku. Gatunek drapieżnika niezwykle ważny dla ubogiego w gatunki ekosystemu Bałtyku. Parametr oceniono na podstawie czterech wskaźników: występowanie, liczebność, rozród oraz śmiertelność. Dwa pierwsze wskaźniki uzyskały ocenę FV (stan właściwy).

			Z uwagi na brak stwierdzonego rozrodu gatunku wskaźnik rozród został oceniony na U2 (stan zły). Jednocześnie wskaźnik śmiertelność, na skutek odnotowanego przyłowy w sieci rybackie, uzyskał ocenę U1 (stan niezadawalający).
	Stan siedliska	Utrzymanie dostępu do miejsc odpoczynku zwierząt, redukcja efektu płoszenia i celowego przepłaszania z takich miejsc.	Parametr ten w polskich obszarach morskich oceniany jest (GIOŚ 2018c) w ramach 3 wskaźników, tj.: dostęp do optymalnych miejsc odpoczynku (1), linienia (2) oraz rozrodu (3). Dwa ostatnie wskaźniki związane są bezpośrednio z haul-out, którego na obszarze PLH990002 dotychczas nie odnotowano. Należy jednak ograniczyć presje związane z przepłaszaniem (w tym umyślnym) z miejsc odpoczynku.
	Ogólny cel ochrony	Podniesienie oceny z U2 na U1.	Z uwagi na presje jakim obecnie poddawany jest ten gatunek w obszarach morskich oraz prognozowany ich wzrost w kolejnych latach, „perspektyw ochrony” uzyskała ocenę U2 (stan zły).
1095 Minóg morski <i>Petromyzon marinus</i>	Względna liczebność osobników wędrujących na tarło	Utrzymanie populacji na poziomie 50 osobników.	<p>Na podstawie opublikowanej metodyki gatunków i siedlisk morskich, oraz w oparciu o wyniki prowadzonego monitoringu gatunków i siedlisk morskich.</p> <p>W estuarium Odry występuje populacja wędrowna minoga morskiego, czego potwierdzeniem były coroczne przyłowy w narzędziach rybackich do 15 osobników rocznie.</p> <p>Najprawdopodobniej minogi morskie mają swoje tarliska w większych ciekach wpadających do Zalewu Szczecińskiego, jak też do Kamieńskiego (np. Gowienica, Wołczenica i Ina). Dokładniejsze ustalenia na temat stanu populacji napotykać na trudności metodyczne, gdyż minogi morskie wędrują głównie nocą. Ponadto w rybackich narzędziach pułapkowych na Zalewie Szczecińskim i jeziorze Dąbie stosowane są sita selektywne, które umożliwiają ucieczkę minogów o mniejszych rozmiarach. Osobniki do 40 cm przebywają w środowisku morskim oraz przybrzeżnych partiach rzek. Większe osobniki bytują w większej odległości od brzegów na większej głębokości. Względna liczebność osobników wędrujących w kierunku estuarium Odry z obszaru "Ostoja na Zatoce Pomorskiej": FV>15, U1: 5-10, U2<5.</p> <p>Stan populacji tego gatunku oceniony jako FV ze względu na niezwykle rzadkie występowanie gatunku w wodach Zatoki Pomorskiej.</p> <p>Zgłoszenia odłowy tego gatunku są ekstremalnie rzadkie. Konieczne jest precyzyjne określenie liczebności osobników na podstawie rzetelnie prowadzonego monitoringu złowień przez rybaków jako przyłów. Izolacja oceniona na U2 ze względu na jakość wód niesionych przez rzekę Odrę oraz możliwe negatywne oddziaływanie zmniejszonego udziału starszych (dużych) ryb stanowiących podstawę pokarmu tego gatunku.</p>
	Drożność szlaków migracyjnych	Utrzymanie szlaków migracyjnych bez jakichkolwiek barier, bądź z okresowym ich występowaniem na poziomie wskaźnika U1.	<p>Istnienie barier zawieszinowych lub związanych z hałasem i wibracjami podwodnymi, mogą wystąpić w przypadku prac utrzymaniowych na torach wodnych i mogą mieć znaczenie zwłaszcza w okresach wędrówek tarliskowych. Mniejsze znaczenie mogą mieć planowane prace budowlane związane z morską energetyką wiatrową. Istotne dla zachowania szlaków migracyjnych jest też utrzymanie drożności ujść rzek i w szerszym ujęciu zachowanie poziomu wód w rzekach poprzez poprawę retencji wód.</p> <p>Część niekorzystnych oddziaływań wiąże się ze zmianami</p>

			<p>klimatycznymi oraz niekorzystnym oddziaływaniem prac melioracyjnych. Niskie poziomy wód sprzyjają większą koncentracją zanieczyszczeń, podwyższeniem temperatury wód, co wpływa na śmiertelność larw minogów.</p>
<p>1103 Parposz <i>Alosa fallax</i></p>	<p>Liczebność osobników wędrujących na tarło</p>	<p>Utrzymanie populacji migrującej gatunku na poziomie min. U1.</p>	<p>Na podstawie opublikowanej metodyki gatunków i siedlisk morskich, oraz w oparciu o wyniki prowadzonego monitoringu gatunków i siedlisk morskich.</p> <p>Dane na temat liczebności ustalone są w przybliżeniu w oparciu o obecność parposza w przyłowach rybaków komercyjnych połowiąjących na obszarze Zalewu Szczecińskiego i jeziora Dąbie. Brak jest danych dotyczących obszaru PLH990002.</p> <p>Populacja migrująca z morza na prawdopodobne tarliska. Liczba osobników dorosłych obecnych w połowach jako wskaźnik liczebności populacji i jej stanu. Liczebność osobników wędrujących z obszarów morskich na tarliska Zalewie Szczecińskim i jeziorze Dąbie $FV > 9$, $U1: 4-9$, $U2 < 4$.</p> <p>Stan populacji tego gatunku oceniono jako FV gdyż w zestawieniu do danych historycznych jest to zdecydowanie gatunek ustępujący i występujący obecnie w znacznie niższych zagęszczeniach niż w obszarach przyujściowych rzeki Wisły oraz wschodniej części Polskiego Bałtyku. Osobniki tego gatunku łowione przez rybaków operujących na wodach Zatoki Pomorskiej w szacunkowej liczbie do 500 osobników na rok. Najbardziej precyzyjne określenie fluktuacji populacji możliwe jedynie przy pomocy rzetelnie prowadzonego monitoringu złowien przez rybaków jako przyłów. Izolacja oceniona na U1 ze względu na jakość wód niesionych przez rzekę Odrę oraz hałas związany z wykorzystaniem wodnych szlaków komunikacyjnych tożsamy z drogami migracji tarłowej. Gatunek można uznać za wskaźnikowy dla dobrej jakości szlaków wędrownikowych ryb anadromicznych w strefach przyujściowych.</p>
	<p>Stan siedliska - oparty na dwóch wskaźnikach: LFI (ang. Large Fish Index) i drożność szlaków migracyjnych</p>	<p>Utrzymanie stanu drożności szlaków migracyjnych na poziomie wskaźnika U1, co oznacza stan bez barier lub stan z okresowymi barierami.</p>	<p>Gatunek anadromiczny, wchodzący do Zalewu Szczecińskiego z wód Bałtyku zwykle w maju. Ostatnie znane historyczne tarliska tego gatunku zanotowano w pobliżu wyspy Chełminek (Peczalska 1973). Natomiast według informacji Domagała i Szulc (2008) obecne tarliska znajdują się w okolicy 300m od brzegu na wysokości Brzózek i Warnołęki na Zalewie Szczecińskim.</p> <p>Drożność szlaków migracyjnych to wskaźnik zdefiniowany w oparciu o zinventaryzowanie możliwych barier migracyjnych (tj. urządzenia hydrotechniczne, zabudowa brzegów, MEW), a także aktywne bariery w postaci wibracji, hałasu podwodnego, światła, koncentracji zawiesiny i lokalizacji narzędzi połowowych. Stan U1 spowodowany jest obecnością barier w niektórych okresach roku na szlakach migracyjnych.</p>

Potwierdzam zgodność kopii z dokumentem elektronicznym:

Znak pisma	OW.5220.2.22.AZ(2)
Identyfikator pliku	1589288
Nazwa pliku	KW_146499_DU_plik2.DOC
Wersja pliku	2
Skrót pliku	b2866881553bf3dfb56d60bce37bf2ff

Wydrukował(a): Andrzej Zych OW

Data wydruku: 2022-02-25 11:10:24

.....